

Støtteforeningen Nationalpark Thy

Forsøg med bekæmpelse af *Rosa Rugosa* i Stenbjerg

Arbejdsplan udarbejdet af Frede Østergaard

Bekæmpelse af *Rosa rugosa*

Der bør udarbejdes konkrete vejledninger vedr. bekæmpelsen, herunder bør det beskrives i form af et notat og en check-liste, check-listen udarbejdes af undertegnede og skal bruges ifb. med tilsyn af opgaven der er påkrævet, - tidsrammen drøftes med eksperter på området.

Mulighederne for at løse opgaven som en "frivilligopgave" er en stor mulighed der bør indgå som en betingelse for at forsøget kan gennemføres. Lokale netværker m.v. bør ligeledes deltage i opgaven og organisationer som f.eks. Danmarks Naturfredningsforening bør inddrages i indsatsen mod *Rosa Rugosa*.

Herunder bør man tage ved lære fra erfaringer med bekæmpelsen fra andre områder hvor man f.eks. har kørt en intensivt bekæmpelse af bjørnekloen måske har man her haft lettere ved at gå ind på private områder hvor *Rosa Rugosa*en også gror mange steder helt uhæmmet uden bekæmpelse på nogen måder.

Da *Rosa rugosa* i høj grad findes, trives og dokumenteret er spredt ud fra sommerhusområder, bør man også fremme dialog, information samt konkrete støtteordninger, rådgivning eller samarbejde med sommerhusejerne og deres grundejerforeninger. Det arbejdes der allerede med f.eks i Odsherred og Mols.

Der er behov for, at offentlige myndigheder "fejer for egen dør", dvs. statens egne arealer og kommunale arealer skal bringes under kontrol, - det har Støtteforeningen taget udgangspunkt i og derfor iværksat forsøget i Stenbjerg.

I forbindelse med konkrete bekæmpelsestiltag bør en diskussion af målsætningen være et centralt aspekt, idet der kan være forskellige grunde til en bekæmpelse (Landskabelige hensyn eller biodiversitetshensyn). De forskellige hensyn vil kunne føre til forskellige bekæmpelsesstrategier, hvorfor det er væsentligt at disse belyses fra starten af forsøget. Her skal man i dialogen ikke glemme, at mange mennesker stadig sætter stor pris på denne rosearts store trivsel, robusthed, læpåvirkning, smukke blomster og attraktive hyben.

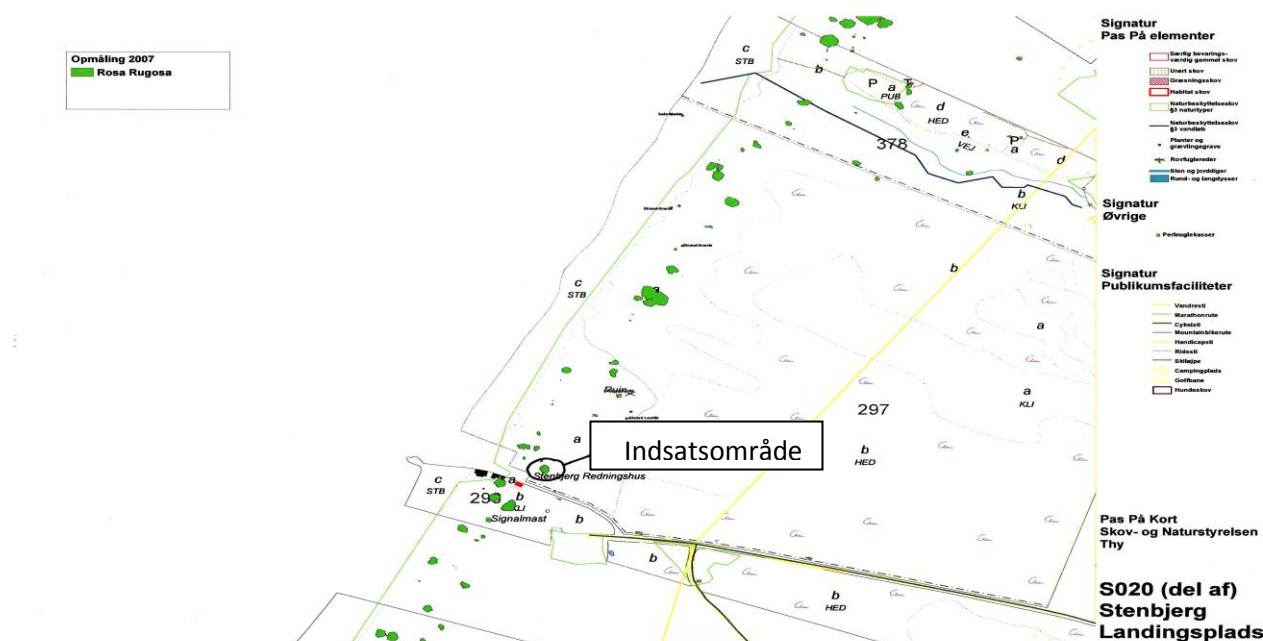
Vi er enige om i Støtteforeningen der ikke skal bruges herbicider til/i forsøget, - problemer i forbindelse med anvendelse af herbicider blev diskuteret men man mener ikke det er relevant på nuværende tidspunkt.

Herbicider, (af lat. *herba* 'plante' og afledn. af *caedere* 'dræbe'), **ukrudtsmidler**, kemiske stoffer, der anvendes til bekæmpelse af planter, som efter brugerens mening vokser enten på et forkert sted, på et forkert tidspunkt eller i et forkert antal. Typisk anvendes herbicider til at slå uønskede vildtvoksende planter ihjel for i stedet at sikre en ønsket kulturplante bedre vækstforhold og dermed opnå et større udbytte. Brug af herbicider har i vid udstrækning erstattet mere tidskrævende mekanisk jordbehandling.

Området er delt op i 4 felter på hver ca. 4 x 4 m, - i de fire felter skal selve forsøget køre i de omtalte måneder (ca. 17 mdr.), - herefter evalueres projektet i samarbejde med eksperter på området, - hvis resultatet er gunstigt kan man evt. vælge at køre det videre et andet sted i Nationalparken, - eller i/på et privat område.

Oversigt over de 4 områder nordøst for Redningshuset i Stenbjerg.

Område 1. Vedholdende beskæring

1. år: 3 gange slåning. I foråret (Maj/juni) klippes planterne ned fra ca. 2m til 12cm ved hjælp af en buskrydder hvor der er monteret en "savklinge". I slutningen juli slås planterne igen, denne gang med en kraftig rotorklipper men en kraftig kniv og til en højde på ca. 10cm. I september slås planterne en tredje gang ligeledes med rotorklipperen. Omkring store sten og pæle, hvor maskinerne ikke kan komme til anvendes den håndbåren buskrydder. 2. år slås planterne to gange: primo juli og i september – begge gange med rotorklipperen. Det efterfølgende år slås kun én gang årligt i juli/august med rotorklipperen.

Det tilstræbes ikke at skade den anden vegetation og at undgå blotlægning af jorden. Det sidste for at modvirke etablering af rose-frøplanter. Det er hypotesen, at anden konkurrencedygtig vegetation på arealet vil være i stand til at brede sig på Rosa Rugosaens bekostning, når denne svækkes gennem klipningen. Ved klipningen tilstræbes det at gøre stubben så flosset som muligt – dette i forventning om at svampesygdomme herved lettere vil få adgang til rosens stamme og rodstængel og derved medvirke til svækkelsen af planten.

Område 2, - Manuel opgravning

Forsøg med opgravning af Rosa Rugosa vil være af en mere hårdhændet metoden, - her skal planterne først klippes ned som i forsøg nr. 1, - herefter graves resterne af planterne op, - rødderne renses grundigt for sand m.v.

Arealet skal gennemgås efter et par uger for at se om alle rodrester er kommet op af sandet. Arbejdet med at grave buskene op foretages med håndkraft. Derefter kan der graves dybe huller i klitsandet, hvori alle rødder og plantedele bliver begravet under sand.

Tidsforbruget til opgravningen afhænger af, hvor tæt bestandene af Rosa Rugosaen står.

Område 3. Bekæmpelse med afdækning (Udsat, - der skal indhentes en speciel godkendelse)

*Her følger man samme arbejdsgang som i område 1, - alt skal klippes ned helt i ca. 5 cm. højde, herefter afdækkes arealet med en kraftig sort plastfolie/fibertex som hindrer ilttilførsel samt næring og vand til planterne, - planterne vil herefter miste så meget energi så de vil gå ud! Plastfolien skal have en vis ballast for ikke at flytte sig i den kraftige vind der til tider kan være i området, - her foreslås en afdækning med det materiale der er/bliver afklippet samt evt. overskudssand fra de andre to områder hvis det er muligt.
Obs! Her vil vi "kun" klippe ned samt lægge alt det afklippede/opgravede materiale i depot!*

Område 4. Referenceområde

For at følge forsøget skal der bruges et reference område, - det vil her være muligt at følge udviklingen i forsøgsområdet på tæt hold, - arealet i området skal være helt uberørt uden mekanisk påvirkning af nogen art, - det vil give et godt billede af projektets betydning for/i forsøgsområdet.

Oversigt over de værktøjer det skal anvendes til opgaven:

- 1 stk. buskrydder af svær dimension (med en kraftig benzinmotor) de skal være udstyret med rundsavklinger samt snor til fjernelse af evt. græs m.v.
Her lejer vi maskinen med mand da der er specielle sikkerhedskrav der skal overholdes.
- 2 stk. gravegrebe af svær kaliber.
- 1 stk. spredegreb
- 2 stk. spader
- 1 stk. stikspade
- 2 stk. håndskovle.
- 1 stk. haverive
- 2 stk. beskærersakse
- 1 stk. tohånds beskærersaks
- 10 par Kraftige arbejdshandsker til de personer der skal løse opgaven.
- ca. 20 m³ Fibertex til afdækning af område 3. (Udsat til senere)

Go' arbejdslyst!

M.v.h.
Frede Østergaard